

Gemeente Uden
Postbus 83
5400 AB Uden

Betreft: Voorstel herziening geurverordening (pag. 3/3)

Gemert, 2 november 2015

Stichting Mens, Dier & Peel
Postbus 43
5420 AA Gemert
info@mensdierenpeel.nl

Geachte college,

Mens, Dier & Peel kreeg onlangs het verzoek om deel te nemen aan een overleg over uw voorstel voor een nieuwe geurverordening in de gemeente Uden. Op de eerste plaats dank voor deze uitnodiging. Voordat u dit voorstel naar de gemeenteraad stuurt, willen wij graag nog de volgende punten onder uw aandacht brengen.

Volgens uw voorstel wordt de nieuwe geurnorm voor de kern van Uden en Volkel $3 \text{ OUE}/\text{m}^3$ in de bebouwde kom. Dat is een norm waar we ons in kunnen vinden met de aantekening dat de wet Geurhinder en veehouderij een aantal hiaten vertoont (daarover later meer in deze brief). Een aandachtspunt is volgens u één bedrijf bij de kern van Volkel dat thans nog voor overlast zorgt ten opzichte van een aantal objecten. Hiervan geeft u aan dat de bedrijf in de nabije toekomst gaat stoppen. Een termijn wordt echter niet genoemd.

De geurbelasting in en rond Odiliapeel levert beduidend meer problemen op vergeleken met de kern Uden. Niet vreemd met het aantal intensieve veehouderijen in het buitengebied rondom Odiliapeel; een direct gevolg van politieke keuzes in het verleden. Uit de evaluatie van de GGD bleek dat de geursituatie in de kern van Odiliapeel is verslechterd ten opzichte van 2008 en dat de geurbelasting hoog is. Volgens de GGD bevinden zich 575 van de 590 adressen in de kern in een te hoge geurbelasting.

Volgens het voorstel stelt u gemeenteraad voor om de volgende nieuwe geurnormen te hanteren:

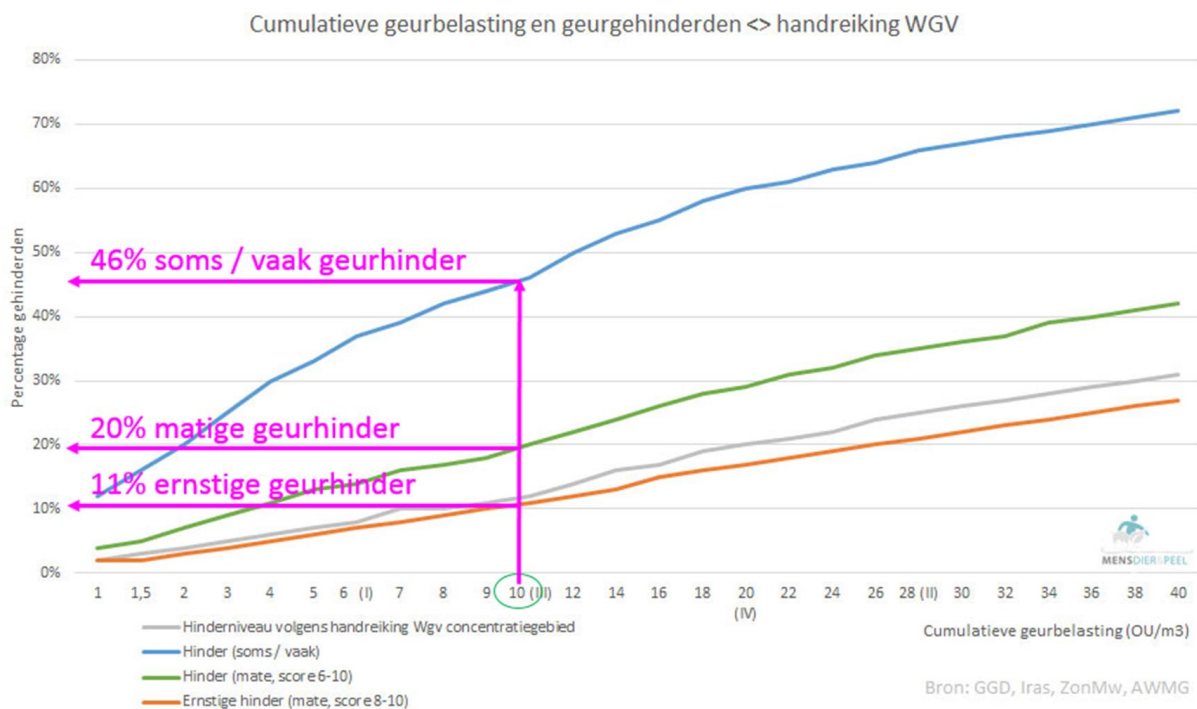
- $2 \text{ OUE}/\text{m}^3$ in de bebouwde kom van Odiliapeel;
- $8 \text{ OUE}/\text{m}^3$ in het overgangsgebied;
- $10 \text{ OUE}/\text{m}^3$ in het buitengebied;
- $10 \text{ OUE}/\text{m}^3$ in het agrarisch ontwikkelingsgebied.

Hoewel we het eens zijn met het invoeren van een geurnorm van $2 \text{ OUE}/\text{m}^3$ in de bebouwde kom van Odiliapeel, vragen wij ons af hoe u dit denkt te realiseren en te handhaven gelet op de bevindingen van de GGD? U geeft aan dat er een overgangsgebied wordt ingesteld waar een geurbelasting van $8 \text{ OUE}/\text{m}^3$ moet gaan gelden. Of deze aangepaste begrenzing en norm afdoende zijn, vinden wij een aandachtspunt voor verdere reflectie.

Verder gaat volgens uw voorstel een norm gelden van 10 OUe/m³ voor zowel het voormalige LOG bij Odiliapeel als het overige buitengebied. De facto wordt hiermee het hele buitengebied van Uden gelijkgeschakeld met het voormalige LOG. We vragen ons af of dit op termijn niet tot nieuwe geuroverlast gaat leiden.

In dit verband wijzen we op een recent onderzoek van GGD, Iras, ZonMw en de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid (1), waaruit blijkt dat de feitelijke geuroverlast die mensen ervaren in concentratiegebieden aanzienlijk hoger is dan eerder is aangenomen op basis van de handreiking wet Geurhinder en veehouderij. De oorzaak is dat in de huidige wet uitsluitend wordt uitgegaan van de voorgrondbelasting van individuele bedrijven en een beperkt aantal diersoorten.

Het onderzoek van GGD et al. laat zien dat op locaties waar veel intensieve veehouderijen zijn gevestigd (zoals rondom Odiliapeel) de eis van de Verordening Ruimte Brabant 2014 (max. 12% geurghinderden in de bebouwde kom en max. 20% in het buitengebied) niet wordt gehaald. Onderstaande grafiek (2) maakt duidelijk dat de WGV-handreiking (waarop VR2014 is gebaseerd) een te rooskleurig beeld geeft en dat de feitelijk ervaren geurbelasting bij 10 OUe/m³ (bebouwde kom) beduidend groter is. Om die reden plaatsen we een kanttekening bij het uitsluitend rekening houden met de voorgrondnormen.

De discrepantie tussen praktijk en wet wordt veroorzaakt door een aantal factoren. Zo zitten er nogal wat hiaten in de huidige wet Geurhinder en veehouderij, waaronder het niet meetellen van de volgende geurbronnen en situaties:

- Melkveebedrijven
- Nertsenfarms
- Uitrijden van mest op akkers en weilanden
- Mestfabrieken
- Achtergrondbelasting (cumulatie)
- Concentratiegebieden (overbelaste situaties)

Momenteel vindt een landelijke evaluatie plaats van de wet Geurhinder en veehouderij. De gezamenlijke Peelgroepen nemen hieraan deel. De verwachting is dat er eind dit jaar een advies naar de minister van Infrastructuur & Milieu gaat met voorstellen voor verdere verbetering van de wet.

Inzake de situatie in en rond Odiliapeel wijzen wij u verder op plannen & realisatie van twee mestfabrieken die, zodra deze in bedrijf worden genomen, voor extra geur en andere overlast kunnen gaan zorgen. In uw voorstel is daarmee geen rekening gehouden. Wij sluiten niet uit dat op basis van aangepaste normen in de nieuwe wet Geurhinder en veehouderij de geurbelasting rond Odiliapeel op termijn nadere aandacht behoeft. Voorts wijzen wij op het risico van aanzuigende werking die uitgaat van vestiging van mestfabrieken wat weer tot extra geuroverlast en andere problemen kan gaan zorgen.

Wij zijn het eens met de waarneming van de GGD dat voorzichtigheid betracht dient te worden met het verbinden van conclusies bij de afwezigheid van veel klachten. Afwezigheid van meldingen over geuroverlast hoeft immers niet te betekenen dat er geen hinder wordt ervaren. Hierbij kunnen diverse zaken meespelen, zoals wantrouwen jegens de overheid, moedeloosheid bij de gehinderde (voelt zich niet serieus genomen) en sociale druk.

Opmerkelijk vinden wij het uitgangspunt in uw voorstel dat 'bedrijven niet onevenredig belemmerd mogen worden door de nieuwe normen'. Daarmee maakt u de geuroverlast die burgers kunnen ervaren ondergeschikt aan economische belangen. Verder vinden wij het discutabel dat 'uitbreiding van bedrijven nodig is om een verbetering van het woon- en leefklimaat te bewerkstelligen'. Uitbreiding kan omgekeerd juist ook meer overlast en belemmeringen opleveren voor de leefomgeving. Dat blijkt ook uit uw voorstel: 'In het geval van de kern Odiliapeel zal er in geen geval op korte termijn een uitbreiding in de richting van het agrarisch concentratiegebied plaats kunnen vinden'.

Resumerend stellen we vast dat verlaging van de huidige geurnormen van 14 OUE/m³ in het buitengebied en 25 OUE/m³ in het LOG Odiliapeel een stap in de goede richting is, maar meer ook niet. Handhaving van de norm op 14 OUE/m³, zoals de ZLTO voorstelt, doet geen recht aan inwoners die overlast ondervinden en leidt tevens tot overschrijding van bepalingen in de VR2014. Hierboven hebben we in detail uiteengezet waarom Mens, Dier & Peel dit standpunt inneemt. Verder zijn we geen voorstander van het stellen van één norm tot 200 ouderdieren. Verder roepen wij u op tot adequate handhaving en serieuze omgang met klachten van burgers.

Met vriendelijke groet,

J. van Hoof, voorzitter

Jeanne Stoks, secretaris

- (1) GGD, Iras, ZonMw en de Academische Werkplaats Milieu en Gezondheid: 'Geurhinder van veehouderij nader onderzocht: meer hinder dan Handreiking Wgv doet vermoeden? Actualisatie blootstellingresponsrelatie tussen gemodelleerde cumulatieve geurbelasting en geurhinder in Noord-Brabant en Limburg-Noord'.
- (2) Grafiek is gebaseerd op Tabel 9 uit rapport (1): Cumulatieve geurbelasting en de te verwachten percentage geurgehinderden gebaseerd op de Handreiking Wgv in vergelijking met de onderzoeksresultaten.